

Μάρκος Κρητικός

ΚΑΝΕ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΣΟΥ

μυθιστόρημα

**ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ
ΑΝΤΙΤΥΠΟ ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2018

ΝΕΦΕΛΗ / ΕΓΚΛΗΜΑ

Μάρκος Κρητικός, *Κάνε τον σταυρό σου*

Σχεδιασμός βιβλίου: Περικλής Δουβίτσας
Φωτογραφίες εξωφύλλου: *Creative Commons*
Επιμέλεια-διόρθωση: Βαρβάρα Καρζή

1η έκδοση, Μάιος 2018

ISBN: 978-960-504-225-7

Για την ελληνική έκδοση:
© Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ και Μάρκος Κρητικός

Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80
τηλ.: 210 3639962 – fax: 210 3623093
e-mail: info@nnet.gr
www.nnet.gr

Στον πατέρα μου

Αν δεν μπορείς να απαλλαγείς
από τους σκελετούς στην ντουλάπα σου,
καλά θα κάνεις να τους μάθεις να χορεύουν.

Τζορτζ Μπέρναρντ Σω

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΥΠΟΘΕΣΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ

Σηκώθηκα αφηρημένος απ' το γραφείο και κοντοστάθηκα μπροστά στο μεγάλο παράθυρο. Το βλέμμα μου διέτρεξε τα μαρμάρινα διακοσμητικά σχέδια της πλακόστρωτης πλατείας και χάθηκε στο βιαστικό πλήθος που συνωστιζόταν κάτω απ' τις καμάρες του παλιού σταθμού. Ο βράχος της Ακρόπολης, θολός μέσα στο σκληρό γκρι του χειμωνιάτικου ουρανού, αχνοφαινόταν πίσω από τ' απομεινάρια της Βιβλιοθήκης του Αδριανού και ο Παρθενώνας ξεπρόβαλλε πάνω απ' το παλιό τζαμί της οδού Ηφαίστου. Σηκώθηκα στις μύτες των ποδιών κι ακούμπησα το μέτωπό μου στο παγωμένο τζάμι, για να δω κάτω στην πλατεία το βυζαντινό εκκλησάκι της Παναγίας με τη θολωτή κεραμοσκεπή. Μνημεία διαφορετικών ιερών και οσίων, ζωές τόσο διαφορετικές, όλες στριμωγμένες μέσα στο ίδιο βλέμμα.

«Πέρασαν και τα χρόνια...» μουρμούρισα κι έβγαλα με ευλάβεια απ' την εσωτερική τσέπη του σακακιού μου το μεταλλικό φλασκί με το ουίσκι, που ζεσταίνω στον κόρφο μου για να ξορκίζω τις σκοτεινές δυνάμεις της κατάθλιψης. Περπατάω, τρώω και λαγοκοιμάμαι μαζί της τα τελευταία πέντε χρόνια. Για την ακρίβεια, κάθεσαι στον λαιμό μου σαν μπουκιά αμάσητου ψωμιού κι εγώ μένω ξύπνιος. Αϋπνίες, ενοχές και έλλειψη κινήτρων, τα συμπτώ-

ματα. «Καταθλιπτικό σύνδρομο», η διάγνωση του ειδικού, «αλλά με καλοήγη μορφή», με καθησύχασε. Μου έγραψε και χάπια. Δεν τα παίρνω. Ακολουθώ δική μου θεραπεία: Lagavulin 16 Years Old διά πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν.

Έβρεξα τα χείλη μου και κατέβασα την τελευταία γουλιά. Από τότε που παντρεύτηκα όλα πήγανε κατά διαόλου. Ο παράφορος έρωτας μας έκανε να το αποφασίσουμε χωρίς δεύτερη σκέψη. Εγώ ήμουν ένας πετυχημένος ιδιωτικός ντετέκτιβ που παρίστανε τον πλούσιο κι εκείνη μια κακομαθημένη καλλονή με ακριβά γούστα. Χρειάστηκαν τρία ολόκληρα χρόνια για να καταλάβουμε ότι δεν ήμουν πλούσιος. Ο παππούς μου έλεγε ότι τη γυναίκα αλλουνού τη διαλέγεις με το μάτι και τη δική σου με το αυτί. Εγώ τα μπέρδεψα. Διάλεξα τη δική μου με το μάτι και... έβγαλα τα μάτια μου. Τρία χρόνια γάμου εκ των οποίων τα δύο τελευταία πέρασαν βασανιστικά αργά εν μέσω αντιπαραθέσεων, διαφωνιών και εξαντλητικής αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων. Ακόμα και σε σπάνιες στιγμές οικογενειακής γαλήνης, κάποια βράδια που συμφωνούσαμε να δούμε την ίδια ταινία, στο τέλος τσακωνόμασταν για την ένταση της φωνής. Ο χωρισμός –οδυνηρός όπως οι περισσότεροι, ακόμα κι αν δεν επιθυμείς να τον αποτρέψεις– επικύρωσε τον αποτυχημένο γάμο. Κι επειδή ένα κακό δεν κυκλοφορεί ποτέ μόνο του, ακολούθησε η οικονομική κρίση. Οι πελάτες άρχισαν να λιγοστεύουν. Οι ευκατάστατοι κερατάδες που συνέρρεαν στο γραφείο τις καλές εποχές ήταν πια είδος υπό εξαφάνι-

ση. Κανείς δε ρισκάρει εν μέσω κρίσης ν' απατήσει σύντροφο που έχει το καπιτίς του. Έτσι, αυτοί που είχαν να με πληρώσουν δε με χρειάζονταν κι αυτοί που με χρειάζονταν δεν είχαν να με πληρώσουν.

Το κουδούνισμα του τηλεφώνου με έκανε να τιναχτώ προς τα πίσω τρομαγμένος. Είχα μέρες να τ' ακούσω. Ένιωσα μια ανεξήγητη ανησυχία. Το νούμερο δε μου θύμιζε τίποτα. Σήκωσα το ακουστικό και περίμενα.

«Ναι... Κύριε Οικονόμου, εσείς; Επιτέλους! Είμαι η κυρία Παπανίκα».

Όχι, ρε πούστη! Ήταν μια υστερική πελάτισσα που υποπτευόταν ότι ο γηραιός σύζυγός της την απάτούσε με πανέμορφη αλλοδαπή, υπάλληλο γνωστής αλυσίδας κομμωτηρίων. Αυτό από μόνο του δεν ήταν κακό. Το κακό ήταν ότι είχα εισπράξει ένα γενναίο ποσό, αλλά δεν είχα ασχοληθεί καθόλου με την υπόθεση. Προς στιγμήν σκέφτηκα να τη στείλω στον διάολο, αλλά ο τραπεζικός μου λογαριασμός δε μου επέτρεπε τέτοιες πολυτέλειες. Έκανα πέτρα την καρδιά μου και αλλιώςτικη τη φωνή μου.

«Δεν είναι εδώ. Είμαι ο συνεργάτης του».

«Πολύ περίεργη ακούγεται η φωνή σας», σχολίασε με δυσπιστία η απατημένη -ευχήθηκα ολόψυχα- σύζυγος.

«Μα είμαι κρυωμένος», διαμαρτυρήθηκα κάνοντας τον θιγμένο.

«Ακούστε να δείτε. Πείτε του να με πάρει μόλις επιστρέψει. Φτάσαμε στο τέλος Φεβρουαρίου και ακόμα δεν έχω κανένα νέο. Μ' ακούτεεεε;»

«Μα, φυσικά, κυρία Παπανίκα. Μη βιάζεστε όμως. Καλύτερα να είμαστε στην αρχή παρά σε ένα κακό τέλος», δεν άντεξα.

«Αναιδέστατε! Να του πεις ότι, αν δε μου τηλεφωνήσει μέχρι αύριο, θα περάσω να πάρω την προκαταβολή μου. Έτσι να του πεις!»

Σκέφτηκα να της αναφέρω ότι είναι πρακτικώς αδύνατον να συμβεί κάτι τέτοιο, διότι η προκαταβολή είχε γίνει το ίδιο κιόλας βράδυ παλαιωμένο καπνιστό απόσταγμα και γνήσια κουβανέζικα πούρα, που καταναλώθηκαν μέχρι πρωίας με συντροφιά τρυφερής εργάτριας κακόφημου νυχτερινού κέντρου. Μάλλον δε θα βοηθούσε...

«Μ' ακούους; Αυτό να πεις στον κύριο Οικονόμου!»

Μίλτος Οικονόμου. Ετών σαράντα πέντε. Πρώην μπάτσος και νυν ιδιοκτήτης γραφείου ιδιωτικών ερευνών στην πλατεία Μοναστηρακίου, με ειδικότητα στις πάσης φύσεως εξωσυζυγικές υποθέσεις και με πανελλήνια εμβέλεια.*

Αυτός είμαι εγώ. Υπηρέτησα στο ένδοξο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας πέντε συναπτά έτη. Στη συνέχεια τέθηκα οκτώ μήνες σε διαθεσιμότητα για κατ' εξακολούθησιν χρήση οιοπνευματωδών ποτών εν ώρα υπηρεσίας και παρά τις συνεχείς συστάσεις. Λίγους μήνες μετά την επάνοδό μου παραπέμφθηκα εκ νέου στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο με την κα-

* Βλ. *Bonus track*: «Μπαμ!» (σ. 191).

τηγορία της εξύβρισης ανωτέρου. Ο ισχυρισμός μου ότι ο Καραγκιόζης είναι λαϊκός ήρωας και, ως εκ τούτου, δεν είχα πρόθεση να εξυβρίσω τον ανώτερο εις την ιεραρχία συνάδελφο, αλλά κατ' ουσίαν να τον εξυψώσω, κρίθηκε ομόφωνα αβάσιμος. Αποφασίστηκε η οριστική απόταξή μου από το Σώμα με την αιτιολογία ότι η εν γένει απρεπής συμπεριφορά μου έθιγε ανεπανόρθωτα το κύρος της Ελληνικής Αστυνομίας. Το Συμβούλιο της Επικρατείας επικύρωσε την άδικη απόφαση. Παλιές ξεχασμένες ιστορίες της προηγούμενης χιλιετίας.

Ενώ, λοιπόν, είχα μπροστά μου μια λαμπρή καριέρα, μάλλον μη καθολικής αποδοχής αλλά τουλάχιστον κορυφαίας ματαιότητας, βρέθηκα εν μια νυκτί άνεργος και δημόσια στιγματισμένος. Με την ελπίδα ότι η κακή μου τύχη με είχε γλιτώσει από κάποια άλλη, απείρως χειρότερη, και με την πεποίθηση ότι οι δυσκολίες είναι εκείνα τα όστρακα που κρύβουν μαργαριτάρια δεν το έβαλα κάτω. Με εφόδιο το αδιαμφισβήτητο αστυνομικό μου δαιμόνιο άνοιξα εν έτει μηδέν-μηδέν ένα γραφείο ιδιωτικών ερευνών, το οποίο με την πάροδο του χρόνου και για μια τουλάχιστον δεκαετία είχε να επιδείξει μια σειρά πολύπλοκων και επικίνδυνων υποθέσεων που έφερε εις πέρας με απόλυτη επιτυχία. Αναστατωμένοι πελάτες από κάθε γωνιά της πόλης συνωστίζονταν στο γραφείο διατεθειμένοι να πληρώσουν αδρά με μοναδικό σκοπό να επιβεβαιώσουν, ως επί το πλείστον, ή να διαλύσουν τις υποψίες τους για την εξωσυζυγική δράση των συντρόφων τους. Ως εκ τούτου, τα χρήματα

που έβγαζα μου εξασφάλιζαν και με το παραπάνω τον έκλυτο βίο που ονειρευόμουν από μικρός. Έφτασα μάλιστα στο σημείο, κάποιες φορές που εισέπραξα άκοπα ιδιαίτερα παχυλές αμοιβές από περιώνυμους πελάτες, να πιστέψω ότι είχα αυτομολήσει στις τάξεις των πλουσίων. Ευσεβείς πόθοι...

Προσπαθούσα να ρουφήξω με μανία απ' το φλασκί την τελευταία σταγόνα, η οποία αντιστεκόταν σθεναρά μέσα από μια βοή μανιασμένου αέρα, όταν άκουσα το κλειδί στην πόρτα.

«Καλησπέρα, αφεντικό».

Ο Βλάσης μπήκε μέσα φουριόζος, με τα χέρια στις τσέπες κι ένα μπουκάλι ούισκι παραμάσχαλα. Φορούσε ένα μακρύ κατακίτρινο αδιάβροχο, που πλήγωσε τα μάτια μου.

«Καλώς τον! Έγινε η δουλειά;»

«Όχι, αφεντικό. Τους παρακολούθησα μέχρι τον Άγιο Στέφανο, αλλά μετά μάλλον με κατάλαβαν και τους έχασα».

«Περίεργο, τόσα καναρίνια οδηγούν μηχανή στα βόρεια προάστια», μουρμούρισα κουνώντας το κεφάλι μου και, σε μια έξαρση εκνευρισμού, χτύπησα τη γροθιά μου στο γραφείο. «Αν είναι δυνατόν! Παρακολούθηση με φωσφοριζέ νιτσεράδα!»

Ο Βλάσης κατέβασε το κεφάλι και πήγε στην κουζίνα. Ήξερα ότι δεν έφταιγε. Κάθε θηριώδης και γυμνασμένος τύπος είναι πολύτιμος στη δουλειά μας, αλλά έχει δύο σοβαρά μειονεκτήματα. Μπορείς να τον αντιληφθείς εύκολα όταν σε παρα-

κολουθεί και να τον πετύχεις ακόμα κι αν δεν ξέρεις καλό σημάδι.

«Κωλόκαιρος, αφεντικό! Να πιούμε ένα ουισκάκι να ζεσταθούμε;»

«Δε θέλω!»

«Ούτε ένα για να μου κάνεις παρέα;»

«Άντε βάλε μου ένα δάχτυλο».

«Να μην πιούμε πρώτα ένα ποτό, αφεντικό;» με ρώτησε κι έκανε έναν χοντροκομμένο μορφασμό απορίας, σαν κακός ηθοποιός που φοβάται μήπως το κοινό δεν καταλάβει το αστείο του.

«Είσαι ανόητος», του είπα και τον αγριοκοίταξα.

«Δε νομίζω, αφεντικό. Η Όλγα λέει ότι είμαι πολύ ξύπνιος», υποστήριξε με σοβαρό ύφος.

«Και δε σκέφτηκες ποτέ να πάρεις μια δεύτερη γνώμη;»

«Μα φυσικά! Τα ίδια λέει και η μάνα μου. Κι εσύ, φαντάζομαι, που με πληρώνεις».

Κάθισε αναπαυτικά στην καρέκλα, έβαλε τα τεράστια πόδια του πάνω στο γραφείο και άναψε τσιγάρο. Έχωσε το κεφάλι του μέσα στους ώμους και φύσηξε ηδονικά τον καπνό προς τα πάνω.

«Αν δεν καταφέρω μέχρι μεθαύριο να τους πιάσω στα πράσα, να μη με λένε Βλάση Μανίκα», δήλωσε συνοφρυωμένος. Τον εκτιμούσα. Ήταν πολύ συνεπής. Οκτώ χρόνια στη δουλειά έλεγε πάντα τις ίδιες μαλακίες.

Βλάσης Μανίκας. Ετών τριάντα πέντε. Πρώην μποξέρ βαρέων βαρών και νυν υπάλληλος γραφείου ιδιω-

τικών ερευνών. Έχει εκτίσει ποινή φυλάκισης δύο ετών για πρόκληση βαριών σωματικών βλαβών.

Αυτός είναι ο υπάλληλός μου. Με παρακάλεσε ένας φίλος να τον πάρω στη δουλειά όταν «βγήκε». Είναι ψυχούλα. Δεν έφταιγε. Τσάκισε δυο ρεμάλια που πείραξαν την κοπέλα του σε ένα σκυλάδικο της Εθνικής Οδού πριν δέκα χρόνια. Ο ένας μπήκε χειρουργείο μαζί με το σκαμπό που ήταν σφηνωμένο στο κεφάλι του. Σήμερα πίνει ακόμα νερό με το καλαμάκι και συνομιλεί με τον εκφωνητή των ειδήσεων στην τηλεόραση. Ο άλλος, που τη γλίτωσε με μια απλή αφαίρεση σπλήνας, του στέλνει απειλητικά μηνύματα στο Facebook και έχει ορκιστεί εκδίκηση.

Μ' έχει γλιτώσει πολλές φορές απ' του χάρου τα δόντια, μόνο και μόνο με την εμφάνισή του. Δυστυχώς, όταν αποφασίσει να επέμβει μπορεί να κλάψουν ταυτόχρονα οι μανούλες ενός ολόκληρου οικοδομικού τετραγώνου στην Κυψέλη. Ευτυχώς ύστερα από επίπονη προσπάθεια και μαθήματα αυτοέλεγχου κατάφερε τουλάχιστον να μην αντιδρά στις προκλήσεις. Προσπαθώ να του δώσω να καταλάβει ότι στη δουλειά μας ο βασικός κανόνας είναι να περνάμε απαρατήρητοι και να μην έχουμε για κανέναν λόγο παρτίδες με τους μπάτσους. Γι' αυτό πρέπει να τηρούμε με ευλάβεια τους νόμους, εκτός φυσικά απ' αυτόν που έχουμε εκ των προτέρων αποφασίσει να παραβούμε.

«Αφεντικό, μήπως με πήρε κάνα τηλέφωνο η Όλγα;» με ρώτησε μετά από ώρα, χωρίς να σηκώσει καν το βλέμμα του απ' το κινητό.

«Όχι. Πάμε να φύγουμε; Νύχτωσε πια». Σηκώθηκα και πήρα το παλτό μου, που κρεμόταν στον ξύλινο καλόγερο.

«Εδώ και δυο ώρες δε σηκώνει το τηλέφωνο. Λες να 'ναι με κανέναν γκόμενο;» μουρμούρισε, σαν να ρωτούσε τον εαυτό του.

«Μη σκέφτεσαι αρνητικά. Μπορεί να έπαθε κάποιιο ατύχημα», τον καθησύχασα ανοίγοντας την πόρτα. Στο βάθος του σκοτεινού διαδρόμου είδα τη Ναταλία να πλησιάζει με αέρινο βάδισμα. Μέσα απ' τη μακριά καμπαρντίνα της φορούσε ένα κολλητό φόρεμα που έδινε τροφή για σκέψεις.

Ναταλία Ραζή. Δικηγόρος. Ετών σαράντα. Ψηλή κι αδύνατη, με μάτια κατάμαυρα σαν κάρβουνα, σκούρα επιδερμίδα και ίσια μακριά μαλλιά βαμμένα ξανθά. Διατηρεί κορμί εικοσάρας και γραφείο δίπλα στο δικό μου, συνεταιρικά με γνωστό μεγαλοδικηγόρο. Οι κακές γλώσσες λένε ότι έχει μάθει τα μυστικά του επαγγέλματος στο κρεβάτι έμπειρων συναδέλφων. Είναι αδίστακτη και φιλόδοξη, με ισχυρές γνωριμίες και διασυνδέσεις σε χώρους όπου το πάθος για το χρήμα τέμνει τους κύκλους της υψηλής κοινωνίας και του υποκόσμου. Πιστεύει ότι με τον σταυρό στο χέρι βγάζουν λεφτά μόνο οι παπάδες και ότι εγώ δεν είμαι ο πιο τίμιος άνθρωπος που έχει γνωρίσει. Έτσι η συνεργασία μας είναι αρμονική. Οι δουλειές που μου αναθέτει είναι επικίνδυνες αλλά καλοπληρωμένες.

«Μίλτο, σε σένα ερχόμουν. Φεύγετε;» ρώτησε μ' εκείνο το ακαταμάχητο, παιχνιδιάρικο χαμόγελό της.

«Ωρα δεν είναι;» είπα και κοίταξα το ρολόι μου για να ξεκολλήσω τα μάτια μου απ' το μπούστο της. Ήταν έξι και μισή. «Είναι επείγον;» θέλησα να μάθω δήθεν με ενδιαφέρον.

«Έτσι νομίζω», απάντησε σκεφτική.

«Έλα μέσα», είπα αποφασιστικά και έκανα μεταβολή. Η Ναταλία με ακολούθησε. Ο Βλάσης τη χαιρέτησε μ' ένα γλυκανάλατο χαμόγελο, μου έκλεισε το μάτι με νόημα και έφυγε βιαστικά για το γυμναστήριο, όπως κάθε απόγευμα. Κάθισε απέναντί μου και σταύρωσε τα πόδια της.

«Να βάλω;» της έδειξα το μπουκάλι εργασίας που είχε φέρει ο Βλάσης και είχα μόλις ακουμπήσει σ' έναν δίσκο με δυο ποτήρια.

«Ναι, θα πιω λίγο, ευχαριστώ», είπε και άναψε τσιγάρο. Είχε κάτι αργό στις κινήσεις της, που την έκανε πολύ αισθησιακή. Δεν ήταν τόσο η ομορφιά της όσο μια επικίνδυνη γοητεία που ασκούσε σε όλο τον ανδρικό πληθυσμό ανεξαρτήτου ηλικίας. «Πώς πάνε οι δουλειές;» ρώτησε μετά από λίγο. Εκτιμώ πολύ τις γυναίκες που σ' αφήνουν να πεις δυο γουλιές ουίσκι πριν μιλήσεις. Προσδίδει κύρος σε ό,τι ανοησία κι αν κατεβάσει το κεφάλι σου.

«Χάλια», κούνησα το κεφάλι μου απογοητευμένος.

«Αυτή η κρίση», συμπλήρωσε αναστενάζοντας.

«Όχι μόνο... έχω πια κουραστεί».

«Σκέφτεσαι να τα παρατήσεις;»

«Ποτέ δε φεύγω από κάπου που φοβάμαι ότι θα ξαναγυρίσω. Θέλει τέχνη να ξέρεις πότε πρέπει να φύγεις από έναν τόπο, μια σχέση, μια δουλειά. Αν το μετανιώσεις, δεν έχεις επιλογή. Είναι καλύτερα να προχωράς μπροστά κουτσαίνοντας παρά να γυρίζεις πίσω τρέχοντας». Της άρεσε. Το είδα στο βλέμμα της. Αρέσουν αυτά στις γυναίκες. Μπορούν να ερωτευτούν έναν τυχοδιώκτη, αλλά προτιμούν να παντρευτούν έναν δημόσιο υπάλληλο. Έτερον εκάτερον.

«Λοιπόν! Σου έχω μια δουλειά πολύ καλή. Έχεις ακουστά τη Φανή Δούκα;» Έκανα έναν μορφασμό απορίας. «Κι όμως την έχεις γνωρίσει. Είναι πελάτισσά μου. Πολύ πλούσια και από μεγάλο τζάκι της Κηφισιάς».

Από τη μία δε συγκρατώ εύκολα φάτσες και ονόματα και απ' την άλλη δε διαβάζω τις κοσμικές στήλες, που μονοπωλούν πλούσιες, πλήρως ανακαινισμένες πενηντάρες. Κακώς. Η εν λόγω πληθυσμιακή ομάδα παρουσιάζει ιδιαίτερη έφεση στο κέρατο κι εγώ πρέπει να ενημερώνομαι για τις εξελίξεις στο αντικείμενο της εργασίας μου.

«Μάλιστα, και πού την ξέρω;» ρώτησα με δυσπιστία.

«Μου είπε ότι είχες πάει στον γάμο της».

Επειδή αποφεύγω όπως ο διάολος το λιβάνι κάθε είδους κοινωνική εκδήλωση και οι γάμοι στους οποίους έχω παραβρεθεί στη ζωή μου μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού, τη θυμήθηκα αμέσως.

«Πάνε είκοσι χρόνια! Αυτή η κυρία παντρεύτηκε τον φίλο μου τον Άρη. Από τότε όμως δεν τους έχω ξαναδεί!» Ο γάμος καταπίνει τις φιλίες. Μπορεί και την ίδια τη ζωή.

«Ο φίλος σου, λοιπόν, ο Άρης Γιάννου, εξαφανίστηκε. Δεν έχει δώσει σημεία ζωής εδώ και δέκα μέρες».

«Πήγε στους μπάτσους;»

«Όχι. Δεν καταλαβαίνεις; Θέλει να αποφύγει το σκάνδαλο, γι' αυτό μου είπε ν' απευθυνθώ σε σένα».

«Και γιατί σε μένα;»

«Γιατί ήσουν φίλος με τον άντρα της και γιατί της είπα για σένα τα καλύτερα».

«Καλοσύνη σου». Σκέφτηκα τον Άρη μετά από είκοσι χρόνια γάμου. Το πιθανότερο είναι να του τα 'χει πρήξει η λεγόμενη και τώρα να βρίσκεται αραχτός σε κάποιο σαλέ στην Ελβετία. Τον φαντάστηκα να χαλαρώνει σε πισίνες και χαμάμ με θέα τις χιονισμένες Άλπεις, αγκαλιά με τρυφερή αιθέρια ύπαρξη κι εγώ εδώ πέρα να ψάχνω να τον βρω για να του στερήσω τη χαρά μια ώρα αρχύτερα και να χρεώσω και τον λογαριασμό του. Ωραίος φίλος!

«Το κινητό του;»

«Κλειστό». Αναμενόμενη απάντηση σε ανόητη ερώτηση. «Η Φανή είναι πολύ ανήσυχη γιατί δεν της είχε δώσει ποτέ δικαιώματα. Γι' αυτό και το μυαλό της πάει στο κακό», συμπλήρωσε, λες και μόλις είχε διαβάσει τη σκέψη μου.

«Σωστά. Καλύτερα κερατωμένη παρά χήρα. Τι δουλειές κάνουν;»

«Επενδύσεις, χρυσέ μου. Τα λεφτά του πατέρα της είναι ατέλειωτα». Μια στιγμιαία λάμψη ζήλιας στο βλέμμα της πρόδωσε το πάθος της για το χρήμα.

«Ο φίλος μου πέτυχε διάννα», κούνησα με νόημα το κεφάλι μου.

«Πέτυχε; Για να δούμε. Στο τέλος ξυρίζουν τον γαμπρό», αναρωτήθηκε φωναχτά.

«Αν είναι ζωντανός», συμπλήρωσα. «Δε μ' αρέσει αυτή η ιστορία. Σκέφτομαι, ξέρεις—»

«Προσφέρει δέκα χιλιάρικα αν αναλάβεις την υπόθεση και άλλα τόσα αν τον βρεις», με διέκοψε και μου έσκασε ένα ειρωνικό χαμόγελο όταν είδε τη φάτσα μου. Πώς να αρνηθείς μια τέτοια πρόταση σε μακρά περίοδο αναδουλειάς; Δεν υπολογίζω το χρήμα, μα η έλλειψή του με αποδιοργανώνει πλήρως. Το χειρότερο είναι ότι, όταν δεν έχεις λεφτά, πρέπει να κάνεις πράγματα που δε θες για ανθρώπους που δε γουστάρεις.

«Θα το αναλάβω», είπα χωρίς δεύτερη σκέψη. Μιλήσαμε λίγη ώρα για την υπόθεση και τηλεφώνησε μπροστά μου στη Φανή Δούκα, η οποία μου έκλεισε ραντεβού για την επόμενη μέρα στο σπίτι της. Η Ναταλία σηκώθηκε και τεντώθηκε μπροστά μου ελαφρώς ξεδιάντροπα. Το μυαλό μου πήγε στον Βλάση. «Αφεντικό, είναι τούμπανο», θα μου έλεγε και θα ήταν από τις λίγες φορές που δε θα είχα επιχειρήματα να τον αντικρούσω.

«Να πάω μισό λεπτό στην τουαλέτα να φρεσκαριστώ και φεύγουμε», μου πέταξε ανάμεσα σε δυο χαριτωμένα χασμουρητά. Ήπια ικανοποιημένως το υπό-

λοιπο ούισκι μου. Δεκάξι χιλιάρικα δεν ήταν καθόλου άσχημα. Δίνω το είκοσι τοις εκατό στη Ναταλία για τις δουλειές που μου φέρνει. Αυτή είναι οι συμφωνία μας. Εγώ θα την έβγαζα καθαρή τρεις τέσσερις μήνες κι εκείνη θα βολευόταν με το τελευταίο μοντέλο χαρτοφύλακα της Louis Vuitton. Βγήκε απ' το μπάνιο φρεσκοβαμμένη και γελαστή. Το άρωμά της ήταν μεθυστικό. Είχε βάλει όμως ένα έντονο κραγιόν, στο ροζ του σολομού, που δε θα φορούσα ποτέ.

Βγήκα στην Ερμού και σήκωσα τον γιακά του παλτού μου. Λίγος κόσμος περπατούσε βιαστικά προς την είσοδο του σταθμού, με κατεβασμένα κεφάλια και χέρια χωμένα στις τσέπες. Είχε παγωνιά. Έριξα ένα κέρμα στο πλαστικό κύπελο κάποιου άστεγου που παρακολουθούσε τους περαστικούς με βλέμμα αδέσποτου σκύλου, και εξασφάλισα σε καλή τιμή μια μικρή δόση γενναιοδωρίας. Στα σκαλιά του σταθμού ένας μαύρος είχε απλώσει τηνπραμάτεια του. Δυο τουρίστριες, ξεχασμένες σε κάποιο καλοκαίρι, παζάρευαν ένα εβένινο αλλήθωρο ελεφαντάκι. Αγόρασα μια εφημερίδα απ' το περίπτερο. Κοντοστάθηκα και έριξα μια ματιά στους πηχυαίους τίτλους. Όλα μαύρα. Τι ωραίες εποχές για απαισιόδοξους!

Κατηφόρισα την οδό Ηφαίστου. Τα παλαιοπωλεία γεμάτα πολυελαίους, σκαλιστά έπιπλα και ασημικά συντηρούν μια έντονη νοσταλγία και μου προκαλούν μια περίεργη αίσθηση ότι δεν έχω βρεθεί τυχαία σ' αυτά τα μέρη. Μυρωδιά χασίς γαργάλησε τη μύτη μου και ξύπνησε αναμνήσεις φοιτητικών

πάρτι. Το ντουμάνι ανακατεύτηκε με την τσίκνα και το άρωμα των μπαχαρικών που υψώνονταν στον ουρανό απ' τις καμινάδες των κεμπαπτζιδικων της πλατείας. Ένωσα μια διαβολεμένη πείνα. Δεν είχα φάει τίποτα όλη μέρα. Ο χρόνος, που όλα τα θεραπεύει, με την πείνα τα βρίσκει σκούρα. Πέρασα έξω από το βιβλιοπωλείο του Βλαδίμηρου και αποφάσισα να μπω για λίγο. Πίσω απ' τον πάγκο διάβαζε σκυμμένος ένα βιβλίο, σέρνοντας το δάχτυλό του ανάμεσα στις αράδες.

Βλαδίμηρος. Βιβλιοπώλης –ο προσωπικός μου–, ενίοτε φυσικοφιλόσοφος, κριτικός κάθε πνευματικής δημιουργίας και μελετητής της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Ετών σαράντα δύο. Έχει ψαρά μαλλιά δεμένα κότσο και μακριά γενειάδα. Κάτι ανάμεσα σε Αγιορείτη μοναχό και κιθαρίστα των ZZTop. Επιστήθιος φίλος από τα παλιά χρόνια και απ' τους λίγους που μου προσφέρει τη δυνατότητα να είμαι ειλικρινής. Διατηρεί δεκαπέντε συνεχή έτη παλαιοβιβλιοπωλείο επί της οδού Αδριανού.

Στη γειτονιά κυκλοφορεί η φήμη ότι έχει ύποπτα πάρε δώσε με τους μπάτσους. Εγώ ξέρω ότι έχει. Εκείνος ξέρει ότι το ξέρω, όμως δε μιλάμε ποτέ γι' αυτό. Ο αδερφός του είναι διευθυντής στη Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Αν χρειαστώ κάποια πληροφορία, με καθοδηγεί προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι συμβουλές του για την εξιχνίαση υποθέσεων είναι πολύτιμες.